

Krajský soud v Ostravě

Havlíčkovo nábr. č. 34

728 81 Ostrava 1

V Brně dne 1. března 2022
Ke sp. zn. **32 Icm 2312/2017**
(KSOS 25 INS 10525/2016)
Naše sp. zn. OKD26/Maj

Žalobce: **Ing. Lee Louda, Ph.D.**, IČ: 693 26 681, se sídlem Vodičkova 41, PSČ 110 00 Praha 1, insolvenční správce dlužníka **Správa pohledávek OKD, a.s.**, IČ: 26863154, se sídlem Stonavská 2179, Doly, Karviná, PSČ 735 06 (dále také jen „**Insolvenční správce**“)

Právně zastoupen: **JUDr. Dušanem Dvořákem**, advokátem, číslo osvědčení ČAK 9714, se sídlem a adresou pro doručování DRV Legal, s.r.o. advokátní kancelář, Hlinky 505/118, 603 00 Brno, datová schránka: mcbpt3u

Žalovaný č. 1: **New World Resources N. V.**, založená podle zákonů Nizozemí a registrovaná v holandském obchodním rejstříku pod číslem 34239108 a registrována jako zahraniční společnost v britském obchodním rejstříku s britským číslem založení BR016952 a se sídlem na adrese 115 Park Street, Londýn, W1K 7AP, Velká Británie

Žalovaný č. 2: **Zdeněk Bakala**, nar. dne 7. února 1961, bytem Modrava 14, 341 92

Žalovaný č. 3: **Peter Kadas**, dat. nar. 27. února 1962, bytem NW3 1HP Londýn , 3 Streatley Place, Spojené království Velké Británie a Severního Irska

Žalovaný č. 4: **BXR Group Limited**, se sídlem PO Box 71 Road Town Tortola VG1110, British Virgin Islands

Žalovaný č. 5: **CERCL Mining B.V.**, společnost založená podle zákonů Nizozemí a registrovaná v holandském obchodním rejstříku pod číslem 34348220 se sídlem se sídlem Zuidplein 160, 1077XV Amsterdam

za účasti **Krajského státního zastupitelství v Ostravě**, se sídlem Na Hradbách 1836/21, 729 01 Ostrava 1

Vyjádření žalobce

Bez příloh

I. Úvod

1. Žalobce obdržel výzvu Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 2. 2022, č.j. 32 ICm 2312/2017 - 746, aby se žalobce případně vyjádřil k vyjádření žalovaného č. 2 ze dne 21. 12. 2021, žalovaného č. 1 ze dne 31. 1. 2022, vyjádření žalovaného č. 5 ze dne 1. 2. 2022 a vyjádření žalovaného č. 4 ze dne 2. 2. 2022, to vše ve lhůtě 15 dnů.
2. V návaznosti na výše uvedené žalobce podává toto vyjádření (repliku) k výše uvedeným vyjádřením žalovaných.
3. Není-li v tomto vyjádření žalobce uvedeno jinak, mají výrazy s velkým začátečním písmenem význam definovaný v předcházejících vyjádřeních žalobce.

II.

Shrnutí vyjádření procesních stran, vyjádření žalobce

II.(a) K vyjádření žalovaného č. 2

4. Žalovaný č. 2 v rámci svého vyjádření vyjadřuje své procesní stanovisko k procesnímu stavu věci a k vyjádření KSZ ze dne 7. 6. 2021 s tím, že KSZ opírá své stanovisko o důkazní návrhy ze soudních řízení, zejména pak trestního řízení, kterých není žalovaný č. 2 účastníkem, KSZ navrhuje provedení těchto důkazů, které však v tomto řízení nepředkládá, přičemž se má jednat k jakousi „procesní praxi“ KSZ, přičemž žalovaný č. 2 tento postup považuje za nepřijatelný, má porušovat jeho zaručené právo na spravedlivý proces a procesní princip rovnosti účastníků řízení.
5. K tomuto žalobce uvádí, že dle ust. § 120 OSŘ jsou účastníci povinni **označit důkazy** k prokázání svých tvrzení, přičemž soud rozhoduje, které z navrhovaných důkazů provede. Povinností účastníka řízení tak není předložit důkaz jako takový, ale označit důkaz, jenž bude na základě rozhodnutí soudu proveden. Zároveň platí, že účastník má právo vyjádřit se k návrhu druhého účastníka na provedení důkazu, může se vyjádřit jednak k tomu, zda navrhovaný důkaz není nadbytečný, nesouvisející s předmětem řízení nebo nezpůsobilý zjistit skutkový stav. Dále se může vyjádřit k otázce přípustnosti důkazu, a to jak z hlediska jeho zákonnosti, tak i z hlediska koncentrace řízení. Prostřednictvím svého vyjádření má účastník možnost ovlivnit soud v jeho rozhodnutí, zda důkaz provede, či nikoliv (srov. Občanský soudní řád, 3. vydání, 2021, s. 621 - 622: M. Hromada). Ze zákona (zejména OSŘ) nebo ústavních práv účastníka neplyne, že účastník, jež označí důkaz k prokázání svých tvrzení, byl povinen takový důkaz „založit“ do spisu, aby se k tomuto mohl jiný účastník řízení vyjádřit.
6. Žalobce má tudíž za to, že žalovaný se plete povinností k označení důkazů s možností vyjádřit se k provedení důkazu (bude-li takový důkaz proveden), tudíž tvrzení žalovaného č. 2 ve věci jeho porušování procesních práv není důvodné.

II.(b) K vyjádření žalovaného č. 1

7. Žalovaný č. 1 v rámci svého vyjádření shrnuje některá tvrzení uváděná žalobcem a KSZ v rámci tohoto řízení, má za to, že nejsou splněny podmínky pro vysvětlovací povinnost navrhovanou žalobcem a posléze KSZ, má za to, že Rozhodnutí I a Rozhodnutí II nelze považovat za úmyslně zkracující právní úkony Dlužníka, přičemž v závěru svého vyjádření argumentuje skutečností, že trestní řízení v souvislosti s Rozhodnutím I a Rozhodnutím II prověřované Policií ČR bylo odloženo.
8. Co se týká vysvětlovací povinnosti, k tomuto se již žalobce vyjadřoval opakovaně. Žalovaný č. 1 uvádí, že sám žalobce ve své odpůřci žalobě uvedl, že částku, kterou po jednotlivých žalovaných požaduje, bude ještě specifikovat. Žalobce upřesňuje, že v rámci odpůřci žaloby žalobce uvedl, že v průběhu dokazování bude případně upřesněno, jaká skutečná výše žalovaným z Rozhodnutí I a Rozhodnutí II náležela. Žalovaný č. 1 opomíjí možnost podání žaloby tak, že žalobce navrhne zavázat žalovaných č. 2 až č. 5 jsou společně a nerozdílně

s povinností vrátit a vydat do majetkové podstaty Dlužníka plnění, které získali na základě Rozhodnutí I a II, čemuž procesní předpisy nijak nebrání (viz. např. usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 29 Odo 121/2003). Vysvětlovací povinnost je přitom již teď opřená o základní pilíře tvrzení žalobce v tomto řízení, plynoucí i z korporátní struktury žalovaných, kteří standardně přijímali rozhodnutí o nakládání s jejich hospodářským výsledkem a rozdělení zisku (dividend), přičemž z Rozhodnutí I a Rozhodnutí II tak měli prospěch (všichni) žalovaní. Opěrné body vysvětlovací povinnosti jsou tímto dány. **Pokud by měl být žalobce povinen specifikovat přesnou výši plnění, o kterou se z Rozhodnutí I a Rozhodnutí II žalovaný obohatil, podstata vysvětlovací povinnosti by tímto zcela ztrácela smysl.** Právě v návaznosti na vysvětlovací povinnost bude žalobci umožněno případně dotvrdit, jaký konkrétní prospěch z neúčinných právních úkonů měl ten který žalovaný. Žalobce má tudíž za to, že i samotná (vzájemná) vysvětlovací povinnost je ke prospěchu žalovaných.

9. Žalobce se neztotožňuje ani s tvrzením žalovaného č. 1 ohledně (ne)možnosti závázání NWR Plc. stran vysvětlovací povinnosti, jenom z důvodu, že „*po ní [žalobce] nic nechce*“. Pakliže PWR Plc. postupně přijala plnění z neúčinného Rozhodnutí I a Rozhodnutí II, a pak toto plnění (nebo jeho část) byla vyplacena žalovanému č. 5 jakožto jeho akcionáři, závázání NWR Plc. povinností doložit vyžadované dokumenty je tak zcela namístě.
10. K tvrzení žalovaného č. 2 stran zkracujícího jednání, žalobce v tomto řízení jasně popsal, proč má za prokázaný úmysl Dlužníka zkrátit věřitele Dlužníka. Dlužník (jediný akcionář Dlužníka v působnosti valné hromady Dlužníka) rozhodl o podstatném nakládání s jeho majetkem v celkové výši přesahující 12 miliard Kč a to ve prospěch osoby blízké, resp. osoby, se kterou Dlužník tvořil koncern bez jakéhokoliv protiplnění a to bez přihlédnutí k negativnímu dlouhodobému vývoji hospodaření Dlužníka jak uváděly i výroční zprávy Dlužníka, s vědomou ignorací cyklického vývoje hornické činnosti Dlužníka a s tím související zjevné nedostatečnosti rezerv, nedostatečných rezerv stran útlumu důlní činnosti dle tehdejšího znaleckého posudku, o kterém byly spraveni jak Dlužník, tak žalovaný č. 1 a žalovaný č. 2, Rozštěpení právního předchůdce Dlužníka a Odštěpení majetku Dlužníka, které výrazně oslabily jeho ekonomickou situaci, zatížení Dlužníka již od roku 2010 vysokým vnitroskupinovým úvěrem (v r. 2012 tyto dluhy převyšovaly částku **10 miliard Kč**).
11. Rozhodnutí o dividendách v r. 2011 a 2012 dle Rozhodnutí I a Rozhodnutí II nebylo nějakým jednorázovým excesem na straně mateřské společnosti Dlužníka. Jak žalobce v tomto řízení popsal, dividendy Dlužník vyplácel pravidelně od r. 2006 v astronomických částkách, celkově v částce **65 miliard Kč** bez ohledu na zisky a další předpoklady vývoje, existence dalších podstatných závazků Dlužníka existující i v čase přijímání Rozhodnutí I a Rozhodnutí II (Indenture 2010, revolvingový úvěr, smlouva o exportním úvěru uzavřené dne 29. 6. 2009 atd.). Právě tato systematická jednání prokazují úmysl na straně Dlužníka ke zkrácení věřitelů. Je jenom „štěstím“ na straně žalovaných, že žalobce jakožto insolvenční správce Dlužníka nemá dosah na vrácení vyplacených dividend předcházející Rozhodnutí I a Rozhodnutí II stran lhůt k (zpětnému) odporování takových úkonů, tj. s ohledem na zákonné omezení 5 let k odporování právního jednání dlužníka od zahájení insolvenčního řízení dlužníka (srov. ust. § 242 odst. 3 InsZ).
12. Co se týče argumentů žalovaného č. 1 stran usnesení Policie ČR o odložení trestní věci, zde je argumentace tohoto žalovaného opět zcela lichá. To, že policejní orgán dospěl k závěru, že nebyly naplněny znaky trestného činu, absolutně neznamená, že pro účely § 242 InsZ neučinil Dlužník Rozhodnutím I a Rozhodnutím II odporovatelný právní úkon. Důkazní břemeno v trestním řízení je podstaveno na jiném základním kameni, než důkazní břemeno v civilním řízení (incidenčním sporu), a to z důvodu prokazování skutkového stavu v trestním řízení bez důvodných pochybností. V civilním řízení (incidenčním sporu) není důkazní břemeno takto „přísné“ a proto **neprokázané závěry (skutečnosti) v trestním řízení nelze brát za neprokázané v civilním řízení.** Rovněž civilní řízení pracuje s obráceným důkazním břemenem nebo domněnkami určitých skutečností (např. domněnky úpadku). Veškeré tyto skutečnosti je nutné v trestním řízení prokazovat bez důvodných pochybností. Uvedené toliko neplatí pro závěr orgánů činného v trestním řízení, že byl spáchán trestný čin, přestupek nebo

jiný správní delikt postižitelný podle zvláštních předpisů, a kdo je spáchal (viz § 135 OSŘ). Insolvenční správce navíc nebyl účastníkem trestního řízení, jež bylo ukončeno usnesením o odložení věci, tudíž toto mu nebylo doručováno, proti tomuto nemohl brojit nebo podávat vůči němu opravné prostředky.

13. V neposlední řadě usnesení o odložení věci vydává policejní orgán, nikoliv soud České republiky (o stížnosti proti odložení rozhodnutí státní zastupitelství, opět nikoliv soud), hmotněprávní názor nikoliv soudu nemůže být pro soud právně závazný, navíc otázku odporovatelnosti dle § 242 InsZ musí soud v rámci řízení vyhodnotit sám. Argumentace žalovaného č. 1 tímto směrem je tak zcela nepřiléhavá.

II.(c) Vyjádření žalovaného č. 5

14. Žalovaný č. 5 se v rámci svého přípisu vyjadřuje k pasivní legitimaci žalovaných, v rámci něhož má za to, že toliko žalovaný č. 1 může být pasivně legitimovaným v tomto řízení a posléze opět k otázce žalobcem a KSZ navrhované vysvětlovací povinnosti, kde přebírá argumentaci jiných žalovaných, nad rámec které uvádí, že jelikož NWR Plc. je sice rovněž navrhováno uložit vysvětlovací povinnost, jelikož tato není žalovanou, žalobce tím potvrzuje „nedůvodnost“ žalobního nároku vůči žalovanému č. 5. Žalovaný č. 4 plně odkázal na vyjádření žalovaného č. 5 s tím, že se s ním ztotožňuje.
15. K pasivní legitimaci se žalobce v tomto řízení již několikrát vyjadřoval a tímto odkazuje na svá dosavadní vyjádření. Jak už žalobce podotkl v rámci své odpůřčí žaloby, jež je předmětem tohoto řízení, dle ust. § 237 insolvenčního zákona platí, že povinnost vydat do majetkové podstaty dlužníkovu plnění z neúčinných právních úkonů mají osoby, v jejichž prospěch byl neúčinný právní úkon učiněn **nebo které z něho měly prospěch**. V ust. § 237 odst. 1 InsZ je tak vymezen okruh pasivně materiálně legitimovaných osob, z nichž vyplývá i okruh osob pasivně legitimovaných z hlediska práva procesního, jedná se o osoby: a) v jejichž prospěch bylo neúčinné právní jednání učiněno, nebo b) které z něj měly prospěch.
16. Jak uvádí i odborná literatura, „*osoby pasivně legitimované definuje zákonodárce obecně, aby bylo předmětnou úpravu možné aplikovat na co nejširší okruh situací, neboť úkonem zkracujícím mohou být právní jednání dvoustranná i jednostranná, jednání úplatná i bezúplatná, s předmětem plnění spočívajícím v provedení úkonů, či naopak převedení věcí, jež mohou být určeny jak k dlouhodobému užívání, tak i k přímé spotřebě atd. Osobou, v jejíž prospěch bylo neúčinné právní jednání učiněno, je osoba, vůči níž směřovalo plnění, ať již se jedná například o druhého účastníka dvoustranného právního vztahu nebo o adresáta jednostranného právního jednání. Osobou mající z dlužníkovu neúčinného právního jednání prospěch může být například ten, kdo se stal dědicem poté, co dlužník odmítl dědictví.*“ (srov. Hásová, J., Moravec, T. a kol. Insolvenční zákon, 3. vydání. Praha: 2018, 1824 s. 900 – 908). Tímto nijak není výčet pasivně legitimovaných osob uzavřen. Jak žalobce popsal v části V. odpůřčí žaloby ze dne 5. 5. 2017, z dostupných informací je zřejmé, že žalovaný č. 2 je osoba s vlivem na žalovaném č. 1, a tudíž tento byl nepochybně beneficentem prostředků vyplacených na základě Rozhodnutí I a Rozhodnutí II. Žalobce má za to, že byť žalovaní rozprostřeli svou korporátní strukturu do několika úrovní, v níž bez dalšího mohly vyplácet dividendy vždy dceřiná společnost své mateřské, to však neznamená nulovou odpovědnost v případě, že takové prostředky pocházejí z neúčinného právního úkonu, a právě na tuto skutečnosti pamatuje insolvenční právo (InsZ). Odpovědnost žalovaných stran neúčinného právního úkonu (a vrácení plnění z něj) nekončí u žalované č. 1, když zbylí žalovaní měli prospěch z Rozhodnutí I a Rozhodnutí II. I dle civilního práva (ust. § 6 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, v platném znění) platí, že každý má povinnost jednat v právním styku poctivě a nikdo nesmí těžit ze svého nepoctivého nebo protiprávního činu.
17. Do výše uvedeného perfektně zapadá právě vysvětlovací povinnost navrhovaná žalobcem a posléze i KSZ, na základě které lze prokázat postupné vyplácení prostředků z dividend (Rozhodnutí I a Rozhodnutí II) mezi žalovanými.
18. Je přirozené, že žalovaní se možnosti uložení vysvětlovací povinnosti soudu brání (obávají), jelikož tato buď prokáže konkrétní rozsah prospěchu žalovaných z neúčinných právních úkonů

nebo v případě nesplnění této povinnosti toto bude mít za následek hodnocení důkazu v neprospěch strany, která vysvětlovací povinnost nesplnila (srov. Macur, J.: Důkazní břemeno v civilním soudním řízení. Masarykova univerzita v Brně, 1995, s. 121 a násl.; týž: Kompenzace informačního deficitu procesní strany v civilním soudním sporu. Masarykova univerzita v Brně, 2000; obdobně srov. rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 12. 201122, sp. zn. Cdo 883/2010).

19. Právě uložením vysvětlovací povinnosti bude dodržena zásada principu poctivosti v civilním soudním řízení a principu rovnosti zbraní (srov. LAVICKÝ, Petr. Důkazní břemeno v civilním soudním řízení. 1. vyd. Praha: Nakladatelství Leges, s.r.o., 2017, s. 86-88), kdy naopak neuložení vysvětlovací povinnosti by bylo v rozporu se zásadou plného a pravdivého objasnění skutkového stavu (MACUR, Josef. Vysvětlovací povinnost strany nezátížené důkazním břemenem v civilním soudním řízení. Právní rozhledy. Praha: C. H. Beck, 2000, roč. 8, č. 5, s. 201).
20. Stran tvrzení žalovaného č. 5, že NWR Plc. není žalovaná v tomto řízení a tudíž, že by žalobce „legitimizoval“ jakékoliv platby vyplacené NWR Plc. žalovanému č. 5, resp. jiným žalovaným, žalobce uvádí, že je zcela v dispozici žalobce jakožto insolvenčního správce, resp. je v plné dispozici jakéhokoliv žalobce určit žalovaného, za nímž tvrdí a prokazuje, že eviduje žalobní návrh. Jinými slovy, to že NWR Plc. není žalovanou v tomto řízení, nijak nelimituje tvrzené nároky žalobce (majetkové podstaty, již zastupuje) za žalovanými v soudním řízení. Je to stejný argument, jako tvrdit, že pokud má věřitel dva věřitele s pohledávkami po splatnosti, nicméně žaluje toliko dlužníka A a nikoliv dlužníka B, legitimuje tím prodlení (resp. žalobní nárok) za dlužníkem A. Tuto argumentaci žalovaného č. 5 tak žalobce rovněž odmítá jako nepřiléhavou.

III. Závěr

21. V návaznosti na výše uvedené, tak žalobce nadále trvá na navrhované vysvětlovací povinnosti a rovněž na své odpůřčí žalobě ze dne 5. 5. 2017, jelikož má za to, že podmínky pro vyslovení neúčinnosti Rozhodnutí I a Rozhodnutí II jsou splněny.

Podáno s účtou

Za Ing. Lee Loudu, Ph.D.,

insolvenčního správce dlužníka Správa pohledávek OKD, a.s.

JUDr. Dušan Dvořák, advokát v plné moci